

KIERKEGAARD, DOSTOJEVSKIJ OG SARTRE – I TILLID OG TRODS

19. – 25. juli 2020

DET BLIVER EKSISTENTIALISME PÅ DEN HELT STORE KLINGE, NÅR VI DYKKER NED I MENNESKETS MODSATRETTEDE FØLELSER, TILLIDEN OG TRODSEN, OG ALT DERIMELLEM: ANSVARET, SVIGTET, HÅBET, HADET, SKYLDEN OG SKAMMEN.

TILLID OG TRODS

Som mennesker står vi hver dag over for at skulle vælge mellem tillid og trods. I tilliden har jeg en tro, ikke blot på mig selv, men også på at det menneske, der holder noget af mit liv i sin hånd. I tilliden har jeg en åbenhed mod verden, som faktisk også gør verden langt mindre kompleks. Et samfund med en høj grad af tillid har ikke brug for kontrolinstanser. Men hvad nu, hvis blot én bryder tilliden? Så står jeg selv tilbage som den naive, blottet og sårbar over for andre menneskers bedrag.

Det er i dette bedrageriske spændingsfelt, Kierkegaard, Dostojevskij og Sartre skriver. Men de går et niveau dybere ved at hævde, at der er noget, der er langt værre end bedrag, nemlig selvbedrag. Ganske vist er *helvede de andre*, men selv er jeg et *kældermenneske*. Det er netop

idet jeg indretter mit liv som et trodsigt værn mod at blive bedraget, at jeg bedrager mig selv for den livsnødvendige tillid. Tilliden til det andet menneske, til mig selv, og ultimativt til Gud. Kierkegaard har mange navne for denne mekanisme: fortvivlelse, indesluttethed, angsten for det gode, dæmoni, synd. De er alle udtryk for den trods, at vi i bund og grund hellere vil have retfærdighed end nåde. Jeg vil hellere selv udgøre det trodsige modeksempel på Guds godhed, end at se min fjende tilgivet.

Det fortrinlige ved Kierkegaard, Dostojevskij og Sartre er, at de ikke er begrebsfilosoffer. I stedet lader de deres filosofiske tanker inkarnere i arketyperne, som lever og ånder i bøgerne, så vi som tilhørere spejle os i dem og læse og lære, hvem vi selv er i tillid og trods. Er jeg ligesom juristen den etisk ansvarlige ægtemand? Overspiller jeg ligesom tjeneren på caféen min rolle her i livet, så jeg glemmer, at jeg dog først og fremmest er et menneske? Eller rummer også jeg den umenneskelighed, der skal til for at slå en pantelånerske ihjel, hvis jeg er presset tilstrækkeligt ud på kanten af eksistensen?

Og når vi så er derude, på kanten af eksistensen, kan vi så lære tilliden og glæden igen? Kan vi lære noget af liljen på marken og fuglen under himlen?

FOREDRAG

Går eksistens forud for sandhed – eller omvendt? En introduktion til forholdet mellem filosofi og teologi

// Anders Kingo, sognepræst og dr.theol.

Mørke, mure og mod – Om afmagt og det absolutte hos Dostojevskij og Kierkegaard

// Rasmus Vangshardt, ph.d.-stip. og boganmelder

Eksistensen går forud for essensen – eller om De vil: at man må bygge på subjektiviteten

// Kresten Lundsgaard-Leth, ph.d. og adjunkt i filosofi

Sartre, eksempel for eksempel – Om den ustabile ligevægt mellem frihed og andethed

// Søren Gosvig Olesen, lektor i filosofi

Mennesket er trods alt en gåde! – Kierkegaard og Dostojevskij

// Peter Aaboe Sørensen, adjunkt idéhistorie

Den selvopofrende kærlighed hos Kierkegaard og Dostojevskij

// Monica Papazu, forfatter og mag.art.

Skammens skikkelser – Sartres blik og angsten for det gode

// Christian Hjortkjær, ph.d. og kursusleder

Jeg vil have min åndsfrihed i fred

// Ingrid Ank, leder af Grundtvig-Akademiet og formand for Foreningen Åndsfrihed

KURSETS RAMMER

Det bliver en uge med kierkegaardsk indhold i en grundtvigiansk ramme. De faglige foredrag vil bidrage med eftertanke om livet og eksistensen i tillid og trods. Men eftertanken får også lov til at følge med videre i den grundtvigianske højskoleramme af kaffe, fællessang og

folkelighed. Der bliver højt til loftet og plads til historie og tradition i en uge med højskoleånd for både unge og ældre ildsjæle.

KULTUR OG NATUR

Det er sangens år i 2020, og derfor deler vi ugen med et andet kursus, nemlig **Højskolesangbogen**, så det bliver en uge med masser af sang i huset. Og det udnytter vi.

Vi skal have noget til både tanke og krop, sjæl og legeme. Derfor byder ugen også på udflugt, film, sangaften, koncert, festaften og sejltur på Silkeborgsøerne.

Kursusleder er Christian Hjortkjær, ph.d og højskolelærer.

SÆRPRIS

Er du under 30 år, har du mulighed for at vælge soveplads på en madras i et klasseværelse, der denne uge fungerer som sovesal. Prisen for kurset er så 1450 kr.

Vi yder desuden studierabat på dobbeltværelser. Ved tilmelding skal du eftersende studiedokumentation med gyldig udløbsdato til info@silkeborghojskole.dk.

Læs mere om vores [priser](#).